

1. Obiekt

W I A T R A K typu kozłowego

2. Czas powstania

ok. 1875-1884 r.

3. Miejscowość

B R Z O Z O W O

C H R Z C Z O N Y

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

4. Adres

Brzozowo Chrzczony

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo białostockie

gmina Poświętne

pow. BIAŁYSTOK

6. Poprzednie nazwy miejscowości

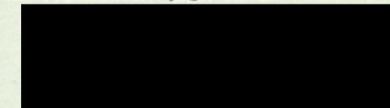
Obiekt powstał w Szepietowie

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975

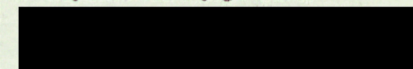
województwo białostockie

powiat Łapy

8. Właściciel i jego adres

9. Użytkownik i jego adres

nieużytkowany

10. Rejestr zabytków

Nr 437 data 20.03.1979

autor zdjęć Mieczysław Pawlik
data wykonania 20.10.1978 r.
miejsce przechowywania negatywów BB i DZ w Białymstoku

Według informacji Ob. [REDAKTOWANE]
[REDAKTOWANE] obiekt powstał w Szepietowie w latach 1875 - 1884. W 1922 roku wiatrak został zakupiony u nieznanego dziś właściciela i przewieziony do wsi Brzozowo-Chyżczony. Obiekt był użytkowany przez obecnego właściciela do 1960 r.

Obiekt zlokalizowany jest na wzgórzu, w krajobrazie otwartym, w odległości ok. 50 m od zabudowań właściciela. Obiekt wsparty jest na koźle wykonanym z dwóch krzyżujących się podwalin, pionowego słupa /sztembra/, siódka oraz podwójnych zastrzałów wczopowanych w belki siódka i podwalin. Fundament pod podwalinami wykonany jest z polnych kamieni. Bryła budynku przedstawia graniastosłup o podstawie 530 x 460 cm i wysokości 750 cm. Całkowita wysokość z dachem wynosi 1030 cm. Obiekt posiada konstrukcję szkieletową. Głównymi elementami tej konstrukcji są cztery narożne słupy o przekroju 18 x 15 cm i wysokości 750 cm. Pionowe słupy powiązane są poziomymi belkami oraz wzmocnione ukośnymi zastrzałami. Dach dwuspadowy z naczółkiem od strony skrzydeł, pokryty gontem. Wewnątrz obiekt posiada trzy kondygnacje: nieużytkowe przyziemie zagospodarowane przez kozioł, pierwsza kondygnacja przeznaczona do końcowej obróbki mlewa, druga kondygnacja zagospodarowana przez złożenie kamieni młyńskich, kosz zasypowy, mechanizm regulacji wysokości górnego kamienia oraz mechanizm napędowy tj. koło pałacze i wrzeciono z cewią. Na poddaszu znajduje się wał skrzydłowy z kołem pałaczym oraz mechanizm do podnoszenia worków ze zbożem. Obiekt z zewnątrz pokryty jest deskami w układzie pionowym. Szczeliny obicia desek zabezpieczono listwami kryjącymi.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
ok. 241 m ³	ok. 50 m ²	Przemiał zboża	nieużytkowany

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

Obiekt został zbudowany w Szepietowie, a następnie w 1922 r. przewieziony do Brzozowa Chwaczonów. Przy montażu dokonano uzupełnień konstrukcji budynku i mechanizmów przemiałowych. W czasie eksploatacji tj. w latach 1922-1960 dokonywano bieżących napraw.

19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

Obiekt ogólnie znajduje się w bardzo dobrym stanie. Część stała /kozioł/ nie wykazuje żadnych ubytków. Również podstawowa bryła budynku: szkielec, stropy i dach nie wymagają napraw. Stan ten jest wynikiem bieżącej konserwacji obiektu przez właściciela. Brak jedynie drugiej pary skrzydeł.

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Obiekt znajduje się w bardzo dobrym stanie. Właściciel na bieżąco wykonuje naprawy dachu i ścian. W przypadku przywrócenia funkcji młyna należy uzupełnić drugą parę skrzydeł.

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Negatywy w zbiorach BBiDZ w Białymstoku
nr M/70/6229/1,2,3,4,5,6.

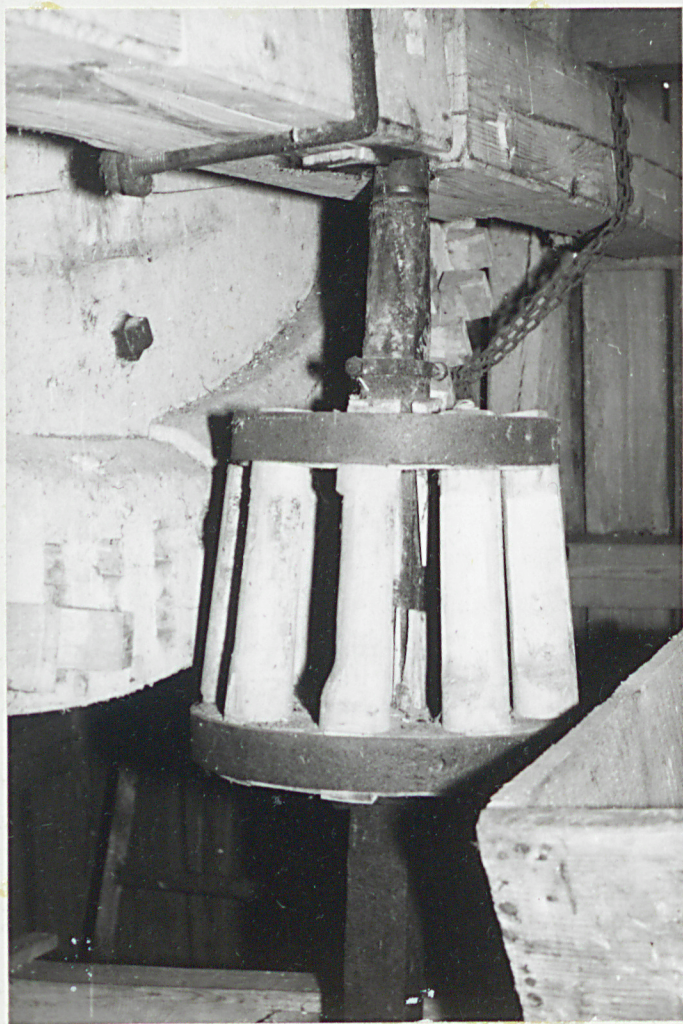
24. Uwagi różne

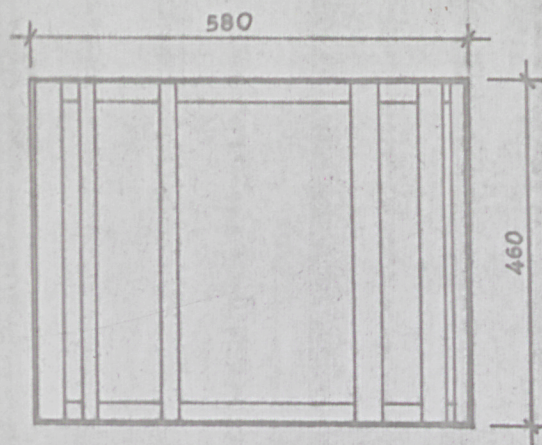
25. Wypełnił

Dr inż. Mieczysław
Pawlik

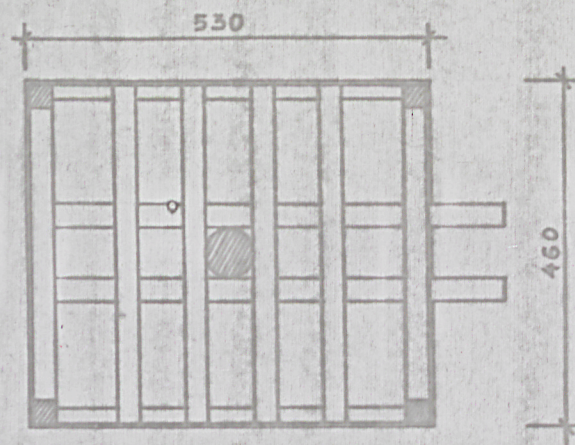
26. Sprawdził

BRZozowo
• CHRZczony

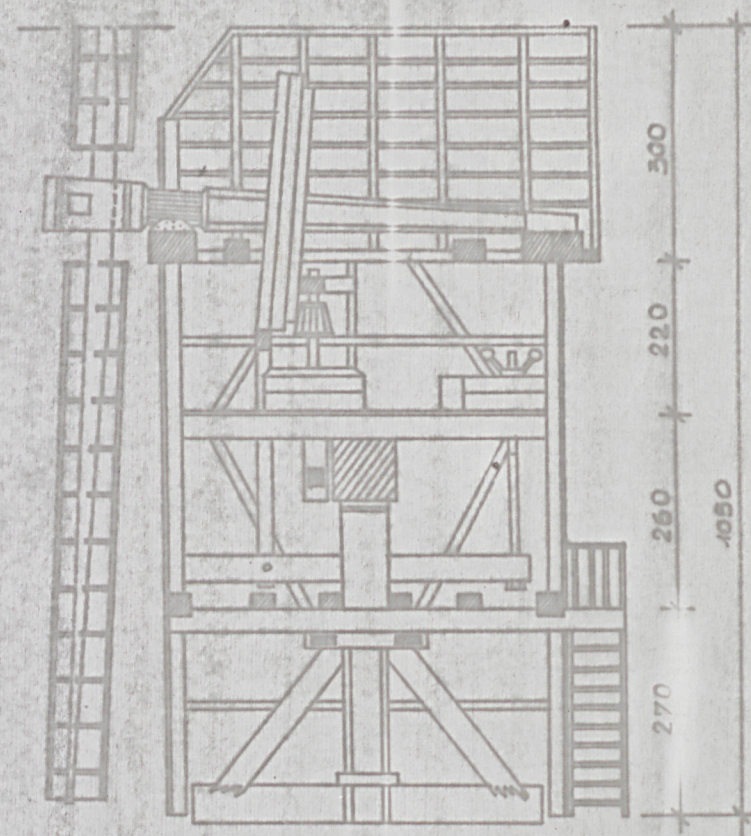
RZUT PODDASZA

RZUT I KONDYGNACJI

SZKIC ORIENTACYJNY SKAŁA 1:25000

PRZĘKRÓJ PIONOWY